

РЕШЕНИЕ

№ 5530

гр. София, 05.08.2016 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 06.07.2016 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Нели Йолова, като разгледа дело номер **178** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка със Закона за правната помощ (ЗПП).

Образувано е по жалба на адвокат С. В. Б. срещу писмо с изх.№15-01-387 от 04.08.2015г. на председателя на Националното бюро за правна помощ (НБПП) по подадено възражение срещу размера на заплатената правна помощ по отчет №8456/2015г. По същество писмото обективира отказ да се изплати възнаграждение за предоставена правна помощ в пълния поискан размер.

Жалбоподателят С. В. Б., лично и чрез процесуалния си представител адв.И. Б., оспорва отказа на председателя на НБПП като незаконосъобразен поради противоречие с материалния закон. Твърди, че е предоставил правна помощ „процесуално представителство по наказателни дела“ в досъдебна фаза по осем повдигнати тежки обвинения срещу едно лице - за въоръжени грабежи, убийство и организиране и ръководене на организирана престъпна група, за които му се следва възнаграждение по Наредбата за заплащането на правната помощ (НЗПП) в размер на 2350 лева, а му е изплатено възнаграждение само в размер на 500 лева, определено за най-тежкото обвинение. Сочи, че към момента на отказа НЗПП не съдържа разпоредба, уреждащи случаите, когато на едно лице са повдигнати множество обвинения. Тази хипотеза е уредена едва с изменението на НЗПП и приемането на новата алинея 5 на чл.9(ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 15.12.2015 г.), която има действие за напред. Искането към съда е да се отмени отказа на председателя на НБПП и бюрото да бъде осъдено да заплати остатъка от възнаграждението в размер на

1850 лева, ведно със законната лихва, считано от 24.07.2015г. Претендират се разносните за държавна такса.

Ответникът – председателят на НБПП, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Д., оспорва жалбата. На първо място навежда доводи за недопустимост на жалбата, тъй като счита, че писмото няма характер на индивидуален административен акт и не подлежи на оспорване по административен ред. Сочи, че нито ЗПП, нито НЗПП предвиждат обжалване на решенията за определяне размер на възнаграждение на служебен защитник. На второ място, счита жалбата за неоснователна. Пзовава се на практиката на НБПП, според която още преди изменението на НЗПП и приемането на новата разпоредба на чл.9, ал.5, при множество повдигнати обвинения на едно лице е заплащано възнаграждение само за най-тежкото обвинение. Сочи, че това правило е залегнало в Наръчника за предоставяне на правна помощ от служебни адвокати, приет на заседание на НБПП, публикуван в кн.7 от юли 2015г. на списание „Адвокатски преглед“.

СЪДЪТ, след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

I. Жалбата срещу писмо с изх.№15-01-387 от 04.08.2015г. на председателя е процесуално допустима. Националното бюро за правна помощ е независим държавен орган - юридическо лице, на бюджетна издръжка към министъра на правосъдието – чл.6, ал.3 от ЗПП. Съгласно чл.17, т.9 и чл.39 от ЗПП определянето на размера на адвокатските възнаграждения за предоставена правна помощ от служебен защитник се извършва с решение на председателя на НБПП въз основа на представен отчет и становище а адвокатския съвет. Отказът да се заплати пълния размер на отчетената правна помощ представлява изрично волеизявление на административен орган, с което непосредствено се засягат права на жалбоподателя и има характер на индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 от АПК. Обжалването на решенията на председателя на НБПП не е изключено с изрична норма. Следователно по силата на общата клауза за обжалваемост на административните актове, въведена с чл.120, ал.2 от Конституцията на Република Б., отказът на председателя на НБПП подлежи на обжалване по реда на АПК.

Жалбоподателят е обжалвал отказа на председателя на НБПП пред министъра на правосъдието, който е разгледал жалбата и с писмо изх.№94-С-336/30.10.2015г. е изложил мотиви, потвърждаващи отказа. Нито в писмото на председателя на НБПП, нито в писмото на МП, е указан съдебен ред за оспорване. В този случай приложение следва да намери разпоредбата на чл.140, ал.1 от АПК, която удължава срока за обжалване на два месеца. Жалбата е подадена в съда на 29.12.2015г. – в срока по чл.149, ал.3 във връзка с чл.140, ал.1 от АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

II. Искането да се осъди НБПП да заплати възнаграждение в размер на 1850 лева, е процесуално недопустимо в настоящото производство. Това по същество означава съдът да замести административния орган и вместо него да издаде акт за определяне на възнаграждението за предоставена правна помощ, което е недопустимо. В производството по обжалване законосъобразността на административния акт, когато въпросът е предоставен на преценката на

административния орган, съдът може да отмени акта и да върне преписката на органа за ново разглеждане като даде задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, но не може да реши въпроса по същество. Искането за присъждане на лихви за минал период е претенция за обезщетяване на вреди, която се предявява по реда и при условията на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Като недопустимо искането следва да бъде оставено без разглеждане.

Установени факти:

Жалбоподателят С. В. Б. е адвокат към Адвокатска колегия – С. и е вписан в Националния регистър за правна помощ под №2621.

С Уведомително писмо изх.№8511/2014г. от Адвокатски съвет – [населено място] е определен за служебен защитник на обвиняемия Е. М. в досъдебната фаза на производство№375/2013г., преобразувано в ДП №62/2015г. по описа на ГДБОП. В това производство са обединени производствата по осем тежки обвинения срещу обвиняемия М. – за въоръжени грабежи, убийство и организиране и ръководене на организирана престъпна група, най-тежкото от които е наказуемо с доживотен затвор без право на замяна.

Във връзка с предоставената правна помощ „процесуално представителство по наказателни дела“ адв.Б. е представил в НБПП отчет №8456/2015г. Видно от представеното Становище №8465/2015г. от 26.06.2015г. на АС – София, отчетът е заверен и е направено предложение да се изплати максималното възнаграждение по най-тежкото обвинение в размер на 500 лева по чл.20, т.1 от НЗПП - за правна помощ по дела, при които за престъплението се предвижда наказание доживотен затвор или доживотен затвор без замяна.

От представеното извлечение от банкова сметка на жалбоподателя в банка Д. се установява, че НБПП е превело сумата 500 лева във връзка с ДП №62/2015г. на 24.07.2015г.

С молба вх.№15-01-387 от 27.07.2015г. до председателя на НБПП жалбоподателят е възразил срещу размера на платеното възнаграждение и е поискал да му бъде изплатено възнаграждение и за останалите седем обвинения. Позовавайки се на многобройните следствени действия и на производствата по мерките за неотклонение – 17 броя, жалбоподателят е поискал да му бъдат определени максималните възнаграждения по тези производства, в общ размер на 1850лева.

С писмо с изх.№15-01-387 от 04.08.2015г. председателят на НБПП е отказал да изплати възнаграждение за тези обвинения. Отказът е мотивиран с това, че възнаграждението се заплаща не съобразно броя на повдигнатите обвинения , а съобразно количеството и качеството на предоставената помощ и квалификацията на деянието. Посочено е, че в случаите , когато са извършени повече от едно деяния и съответно са повдигнати повече от едно обвинение, при определяне на адвокатското възнаграждение на служебния защитник се заплаща възнаграждение само за най-тежкото от обвиненията – в случая наказуемото с доживотен затвор по чл.20, т.1 от НЗПП. Правно основание на отказа не е посочено.

Правни изводи:

Административният акт е издаден от компетентния административен орган по чл.17, т.9 и чл.39 от ЗПП.

Актът е издаден в нарушение на административно-производствените правила и в противоречие с материалния закон.

Редът и заплащането на правната помощ са уредени в НЗПП, към която препраща чл.37, ал.1 от ЗПП. Към периода на предоставяне на правната помощ, както и към момента на постановяване на обжалвания административен акт няма изрична правна норма, която да урежда хипотезата, когато на едно лице се предоставя правна помощ по повече от едно обвинение.

Разпоредбата на чл.20а във връзка с чл.20, ал.1 от ЗПП делегира на Националното бюро за правна помощ, Висшия адвокатски съвет, адвокатските съвети, органите на съдебната власт и на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната, Министерството на финансите и с Министерството на правосъдието правомощието да издават съвместни указания по прилагането на закона. По делото са представени Указания за определяне на възнагражденията на адвокатите, оказали правна помощ, утвърдено от председателя на НБПП на 10.01.2012г. Освен че не отговарят на изискванията на чл.20а от ЗПП, указанията също не уреждат изрично процесната хипотеза. Позоваването на практиката на НБПП и приетия наръчник нямат правно значение, тъй като те не са източници на правото и не могат да обосноват издаването на акта.

Работата на адвоката, бил той и служебен защитник, е да защитава обвиняемия компетентно и съвестно по всички обвинения, а не само по най-тежкото. Аргумент в тази връзка е и разпоредбата на чл.23 от Наказателния кодекс (НК), съгласно която, ако едно лице е извършило няколко отделни престъпления, съдът определя наказание за всяко престъпление отделно, след което налага най-тежкото от тях. Това е така защото присъдата има и други последици освен изтърпяването на наказанието като е от значение за преценка на рецидив и на условията за настъпване на реабилитация. Следователно процесуално представителство и защита се предоставя по всички повдигнати обвинения на лицето поотделно, независимо от обстоятелствата, че са обединени в едно досъдебно производство, и независимо от това, че при доказване на обвиненията ще се наложи само най-тежкото наказание. Броят на повдигнатите обвинения безспорно увеличава количеството и качеството на правната помощ, която трябва да се предостави. Съответно правната помощ трябва да бъде отчетена и заплатена по отделните разпоредби на Глава четвърта, раздел III от НЗПП.

Преценката за съответствие на административния акт с материалния закон се прави към момента на издаването на акта – чл.142, ал.1 от АПК. Новата разпоредба на чл.9, ал.5 от НЗПП действа занапред и не може да служи като правно основание на административния акт, въпреки че кореспондира с мотивите му. Тя е норма, приложима по отношение на заплащането на правната помощ занапред, която адвокатите, приемайки да предоставят правна помощ, трябва да имат предвид – но недопустимо е въз основа на последващото допълване на НЗПП да се отказва заплащане на вече оказана правна помощ. Новата разпоредба на чл.9, ал.5 от НЗПП е нормативен акт, а не факт, настъпил след издаване на акта и от значение за спора, и следователно не попада в приложното поле на чл.142, ал.2 от АПК.

Към момента на издаване на административния акт няма правно основание за отказване на възнаграждение за правна помощ по останалите седем обвинения. Актът е издаден без правно основание, което е съществено нарушение на изискването за съдържание на акта и е в противоречие с материалния закон – отменителни основания по чл.146, т.3 и т.4 от АПК.

Преписката следва да се върне на председателя на НБПП за ново разглеждане при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на ЗПП и НЗПП в редакцията, преди изменението с ДВ, бр. 98 от 2015 г., в сила от 15.12.2015 г. и новелата на чл.9, ал.5. Следва да се извърши проверка по представения отчет и по отношение на останалите обвинения, както и да се изиска становище на Адвокатски съвет- С. по тях. Направеното вече предложение на АС по чл.18, т.6 от ЗПП не обвързва председателя на НБПП. Това разбиране е залегнало и в представените Общи процедурни правила за отчитане, проверка, оценка и контрол на предоставената помощ, утвърдени от председателя на НБПП с рег.№13-03-62 от 03.04.2013г. , в т.24 от които е разписано, че председателят на НБПП може да намали или да увеличи предложеното възнаграждение.

В изпълнение на правомощията си по чл.174 от АПК съдът определя 14-дневен срок за повторно разглеждане на преписката и издаване на решение за определяне размера на адвокатското възнаграждение за оказана правна помощ по останалите обвинения.

Разноски:

На основание чл.143, ал.1 от АПК искането на жалбоподателя за присъждане на разноските следва да се уважи.

Направените разноски за държавна такса в размер на 11,90 лв следва да бъдат възстановени на жалбоподателя от бюджета на НБПП.

Така мотивиран и на основание чл. 172 ал.2 от АПК Административен съд София-град, 38-ми състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ на председателя на Националното бюро за правна помощ за изплащане на предоставена правна помощ по отчет №8456/2015г. от адвокат С. В. Б., обективиран в писмо с изх.№15-01-387 от 04.08.2015г.

ИЗПРАЩА административната преписка на председателя на НБПП за повторно разглеждане при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение.

ОСЪЖДА Националното бюро за правна помощ да заплати на С. В. Б. разноски в размер на 11,90 лв.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ искането на С. В. Б. да се осъди НБПП да заплати възнаграждение в размер на 1850 лева, ведно със законната лихва, считано от 24.07.2015г.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, подадена чрез Административен съд София-град в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ:

